

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0223/2010

2.7.2010

BETÆNKNING

om journalistik og nye medier – dannelse af et offentligt rum i Europa
(2010/2015(INI))

Kultur- og Uddannelsesudvalget

Ordfører: Morten Løkkegaard

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	12
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	17

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om journalistik og nye medier – dannelse af et offentligt rum i Europa (2010/2015(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til afsnit II i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til artikel 11, 41 og 42 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til den fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen med titlen "Partnerskab om formidling af EU", underskrevet den 22. oktober 2008,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. april 2008 med titlen "Debate Europe: udnyttelse af erfaringerne fra plan D for demokrati, dialog og debat" (KOM(2008)0158),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. april 2008 med titlen "Formidling af EU gennem audiovisuelle medier" (SEK(2008)0506),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 21. december 2007 med titlen "Formidling om EU via internettet – involvering af borgerne" (SEK(2007)1742),
- der henviser til Kommissionens arbejdsdokument af 3. oktober 2007 med titlen "Forslag til Interinstitutionel aftale Partnerskab om formidling af EU" (KOM(2007)0569),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1904/2006/EF af 12. december 2006, hvorved programmet Europa for Borgerne til fremme af aktivt medborgerskab i Europa² for perioden 2007-2013 oprettes,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 1. februar 2006 med titlen "Hvidbog om en europæisk kommunikationspolitik" (KOM(2006)0035),
- der henviser til sin beslutning af 16. november 2006 om hvidbogen om en europæisk kommunikationspolitik³,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 13. oktober 2005 med titlen "Kommissionens bidrag til tænkepausen og tiden derefter: Plan D for demokrati, dialog og debat" (KOM(2005)0494),
- der henviser til sin beslutning af 12. maj 2005 om gennemførelsen af den Europæiske Unions informations- og kommunikationsstrategi⁴,
- der henviser til forretningsordenens artikel 48,

---

¹ EUT C 13 af 20.1.2009, s. 3.

² EUT L 378 af 27.12.2006, s. 32.

³ EUT C 314 E af 21.12.2006, s. 369.

⁴ EUT C 92 E af 20.4.2006, s. 403.

- der henviser til betænkning fra Kultur- og Uddannelsesudvalget (A7-0223/2010),
- A. der henviser til, at information til borgerne og kommunikation mellem politiske beslutningstagere og de stemmeberettigede udgør vigtige elementer i vore repræsentative demokratiske samfund og er en grundlæggende forudsætning for borgernes udøvelse af deres ret til fuldstændig og oplyst demokratisk deltagelse i det nationale og EU's offentlige liv,
- B. der henviser til, at borgerne har ret til at blive oplyst om EU og dets konkrete projekter, give udtryk for deres tanker om EU og blive lyttet til; der henviser til, at den kommunikative udfordring netop ligger i at fremme denne dialog,
- C. der henviser til, at det sidste valg til Europa-Parlamentet ikke fik vendt udviklingen med en faldende valgdeltagelse, hvilket understreger behovet for fortsat at bestræbe sig på at få bugt med afstanden mellem EU og dets borgere,
- D. der henviser til, at der er klare beviser for, at borgerne er underinformerede om EU's politikker og spørgsmål og samtidig har et ønske om at blive bedre informeret, hvilket afspejler sig i resultaterne fra diverse opinionsundersøgelser fra Eurobarometer; der henviser til, at det af disse opinionsundersøgelser fremgår, at denne mangel på information er en af de vigtigste årsager til, at borgere beslutter sig for ikke at stemme og tøver med at stole på EU's institutioner,
- E. der henviser til, at Lissabontraktaten har givet Parlamentet mere magt i forhold til EU's beslutningsproces, hvilket gør det endnu vigtigere, at EU-borgerne kender til de valgte repræsentanternes arbejde,
- F. der henviser til, at der med Lissabontraktaten indføres en ny form for inddragelse af offentligheden i udformningen af EU's politikker, nemlig det europæiske borgerinitiativ; der henviser til, at borgernes adgang til og kritiske forståelse af information er af central betydning for, at det europæiske borgerinitiativ bliver vellykket,
- G. der henviser til, at et offentligt rum kan forstås som et rum, hvori de offentlige politikker bedre kan forstås og deles med alle EU-borgere og alle dele af befolkningen i hele dens mangfoldighed, så de svarer bedre til disses forventninger, og at det skal være et sted for både formidling af oplysninger og for vidtrækkende høringer, der går på tværs af de nationale grænser og bidrager til udviklingen af et interessefællesskab i EU,
- H. der henviser til at begrebet "nye medier" anvendes til at beskrive netværksbaserede digitale informations- og kommunikationsteknologier; der henviser til, at disse nye teknologier fremmer informationsformidling og en mangfoldighed af udtryk og giver mulighed for opbygning af demokrati, der er mere baseret på meningsudvekslinger, der henviser til, at de elektroniske sociale medier skaber nye former for offentlighed, som er fysisk adskilte, men holdt sammen af en fælles interesse for samme emne, og har potentiale for at skabe transnationale offentlige rum,
- I. der henviser til, at Parlamentets vellykkede brug af sociale medieplatforme i kampagnen op til valget til Europa-Parlamentet i 2009 øgede antallet af aktive brugere, særligt blandt de unge,

- J. der henviser til, at der er sket en ændring af den måde, hvorpå unge mennesker opfatter, anvender og udnytter medierne; der henviser til, at unge i vid udstrækning anvender nye teknologier som kommunikationsmiddel,
- K. der henviser til, at skabelsen af et europæisk offentligt rum hænger tæt sammen med tilstedeværelsen af paneuropæiske eller transnationale mediestrukturer, der henviser til, at der ikke er noget overordnet europæisk offentligt rum på nuværende tidspunkt, men der henvises til, at der er meget livlige nationale offentlige rum, hvorimellem der bør udvikles synergier, f.eks. i stil med den fransk-tyske tv-kanal Arte,
- L. der henviser til, at det ifølge protokollen om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne knyttet som bilag til Amsterdamtraktaten¹ er op til medlemsstaterne at definere og tilrettelægge opgaverne for public service radio- og fjernsynsforetagender,
- M. der henviser til, at de lovbestemmelser, der regulerer mediemarkedet, er vidt forskellige i de enkelte medlemsstater og skal respekteres,
- N. der henviser til, at nationale medier og navnlig public service radio- og tv-selskaber har et særligt ansvar for at informere offentligheden udførligt om den politiske beslutningsproces og ledelse, hvilket også bør gælde for EU-anliggender,
- O. der henviser til, at man for at øge befolkningens viden om EU er nødt til at gøre EU til en del af skolernes læseplan,
- P. der henviser til, at journalistikken er en vigtig målepind for demokratiet, og at det skal give fri adgang til en mangfoldighed af meninger, der henviser til, at journalister og medierne spiller en central rolle i den europæiske integrationsproces,
- Q. der henviser til, at Unionen i sin søgen efter folkelig legitimitet i medlemsstaterne skal fremme etableringen af tværnationale medier, der kan forlene Europa med en ny demokratisk og uafhængig dimension, samtidig med at reglerne til beskyttelse af mangfoldighed og bekæmpelse af koncentration af medieejerskab strammes,
- R. der henviser til, at fremkomsten af nye kommunikationsredskaber har ændret alle dele af journalistfaget og medieindustrien og fået den til at gentænke fagets traditionelle metoder og derved gøre alle i stand til at skabe og dele indhold i blogs; der henviser til, at sociale netværk er blevet en uomgængelig del af Web 2.0 og har ændret praksis og givet nyhedsformidling, idet stadig flere journalister anvender disse netværk som kilde til information eller som middel til spredning heraf; der henviser til, at sociale medier har en vis betydning i forbindelse med research til og udarbejdelse af forskellige former for artikler, og at journalister anvender dem til at offentliggøre, dele og promovere deres artikler,
1. går ud fra, at det må være EU-institutionernes mål sammen at skabe et europæisk offentligt rum, der karakteriseres ved alle EU-borgeres mulighed for at deltage, og hvis grundlag er fri og gratis adgang til alle offentlige informationer fra Kommissionen, Rådet og Parlamentet på alle EU-sprog;

---

¹ EFT C 340 af 10.11.1997, s. 109.

2. tager med glæde imod den fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen med titlen "Partnerskab om formidling af EU" og henstiller indtrængende EU-institutionerne til at respektere og vedstå denne erklæring;
3. mener, at EU's nyhedsdækning skal leveres af alle former for medier, navnlig massemedier, og at den skal være upartisk, faktuel og uafhængig, hvilket er en vigtig forudsætning for at fremkalde en paneuropæisk debat og skabe et europæisk offentligt rum;
4. bemærker, at manglen på onlinenyheder og information om EU og dens institutioner ikke er problemet, men at dette snarere ligger i en mangfoldighed af informationer uden nogen egentlig prioriteret rækkefølge, der kan føre til, at for megen information bliver til slet ingen information; bemærker, at alle institutionerne har lanceret deres egne nyhedsplatforme, som dog ikke interesserer et bredt udsnit af befolkningen, eftersom de ofte ikke er klare, attraktive og forståelige, hvilket ofte skyldes, at der anvendes for teknisk en sprogbrug, der afskrækker personer, der ikke er vidende om europæiske emner; mener, at der bør etableres en letforståelig portal til platformene, der gør EU-institutionernes mekanismer lettere at forstå;
5. mener, at kommunikationen bør baseres på en reel dialog mellem borgerne og de politikansvarlige samt på en fredelig politisk debat mellem borgerne; ønsker at se en mere interaktiv dialog, der i mindre grad er baseret på institutionel kommunikation, der ofte er uninspirerende og for forskellig fra folks hverdag;
6. mener, at en kommunikation for at være effektiv skal understrege den direkte sammenhæng, der er mellem politiske beslutninger truffet på europæisk niveau og borgernes hverdag, eftersom disse er af den opfattelse, at EU stadig er for langt væk og næsten ingen indflydelse har, hvad angår løsningen af deres konkrete problemer;
7. anmoder Kommissionen om at styrke sin kommunikationspolitik og sætte det højt på prioriteringslisten, når genforhandlingen af den flerårige finansielle ramme efter 2013 skal begynde;

Medlemsstaterne

8. anmoder Det Europæiske Observationsorgan for det Audiovisuelle Område og Kommissionen om via Eurostat at overvåge EU-nyhedsudsendelser fra public service og private stationer i medlemsstaterne på nationalt, regionalt og lokalt niveau med henblik på at fremme bedste praksis og regelmæssigt indrapportere deres resultater for Parlamentet; foreslår endvidere, at Det Europæiske Observationsorgan for det Audiovisuelle Område regelmæssigt offentliggør undersøgelser af dækningen af EU-spørgsmål i elektroniske medier, hvori der fokuseres på indhold, især EU-spørgsmål, samt indhold, der omfatter henvisning til EU-spørgsmål, og opfordrer Kommissionen til regelmæssigt at foretage en analyse af den måde, hvorpå nye medier bidrager til at skabe et europæisk offentligt rum;
9. Minder om, at de nationale parlamenter i medfør af EU-traktatens nye artikel 12 inddrages i udformningen af EU-politikker på et tidligere tidspunkt end før, og tilskynder til denne inddragelse med henblik på at øge graden af politisk debat på nationalt niveau; understreger vigtigheden af at involvere medlemmerne af de nationale parlamenter i EU's

udarbejdelse af sin politik og tager med glæde imod initiativer, som når medlemmerne af nationale parlamenter deltager live i EP-udvalgsmøder via webstreaming;

10. understreger den vigtige rolle de politiske partier indtager i forbindelse med opinionsdannelsen vedrørende europæiske spørgsmål; påpeger, at de spiller en førende rolle i forhold til at fremme debatten og bidrage til det europæiske offentlige rum; mener, at partierne burde lade europæiske spørgsmål få mere plads i deres programmer;
11. mener, at civilsamfundsorganisationer har en vigtig rolle at spille i den europæiske debat; er af den opfattelse, at deres rolle bør styrkes gennem målrettede samarbejdsprojekter inden for den offentlige kommunikation;
12. understreger behovet for, at de enkelte medlemsstater har en særlig tjeneste for EU-anliggender med en person, der er ansvarlig for at forklare EU-politikkers implikationer på lokalt, regionalt og nationalt niveau, og som kan fungere som et referencegrundlag, folk kan rette deres opmærksomhed mod i EU-anliggender;
13. understreger, hvor vigtigt det er, at pressemedarbejdere i Kommissionens repræsentationer og Parlamentets informationkontorer i medlemsstaterne er medieprofessionelle, hvis opgave det er at spille en aktiv og synlig rolle i den nationale debat om EU-spørgsmål;
14. påpeger, at det er nødvendigt at bringe den europæiske integrationsproces tættere på unge mennesker, og opfordrer derfor medlemsstaterne og regionerne til for at give eleverne kendskab til EU-institutionerne at overveje at inkludere EU i enhver læseplan som et specifikt, obligatorisk fag, der koncentrerer sig om EU's historiske baggrund, formal og funktionsmåde, og opfordrer dem til at udveksle bedste praksis inden for dette område på EU-plan; mener, at fuld inddragelse af skolerne er af afgørende betydning for EU's kommunikationspolitik for at nå ud til og engagere de unge;

Medier og EU

15. glæder sig over Kommissionens og Parlamentets uddannelsesprogrammer til journalister om EU-anliggender og kræver, at de bliver forlænget for at imødesee den øgede efterspørgsel; giver udtryk for sin bekymring over nedskæringerne på Kommissionens budgetposter til kommunikation, navnlig budgettet for information til medierne;
16. anerkender vigtigheden af, at Euronews udvider sit udbud af sprog til at omfatte alle EU's medlemsstater (og flere til) og fortsat er et foregangseksempel for uafhængig tv-journalistik, der fremmer objektivitet i nyhedsformidlingen, kvalitet i politikken og gennemsigtighed i reklamerne;
17. understreger, at det er af afgørende betydning, at mediernes frihed og redaktionelle uafhængighed respekteres på både EU-plan og nationalt plan, navnlig public service radion- og tv-selskabers ret til at programlægge frit, eftersom denne ret er en grundlæggende værdi i EU og dets medielandskab og er overordentlig væsentlig for at et frit, åbent og demokratisk samfund kan blomstre;
18. gør opmærksom på, at de sociale medier har et enormt potentiale for at nå unge mennesker, og opfordrer derfor Kommissionen og Parlamentet til at styrke redaktionelt

uafhængig medieredækning, der udføres under fravær af statslig indflydelse;

19. understreger i betragtning af mediernes særlige formidlerrolle i den demokratiske vilje- og opinionsdannelse nødvendigheden af pålidelige politiske informationer, også i de nye medier; understreger betydningen af at fremme partnerskaber mellem public service og private medier for at nå ud til et bredere udsnit af befolkningen;
20. understreger behovet for, at der blandt de specialiserede og akkrediterede journalister i Bruxelles nedsættes en gruppe af korrespondenter, hvis rolle skulle være at dække EU-nyheder på en mere tilgængelig måde, samtidig med at den redaktionelle uafhængighed sikres, og denne taskforces formål skulle således være at stille information til rådighed for borgerne på en fuldkommen gennemsigtig og tilgængelig måde;
21. opfordrer Kommissionen og Parlamentet til yderligere at styrke deres forpligtelse til at uddanne og oplære personale i kommunikationsfærdigheder og dermed gøre dem i stand til at kommunikere med medierne og offentligheden for at forbedre EU-institutionernes EU-institutionernes informations- og kommunikationsindsats; betragter øget rekruttering af professionelle mediefolk med henblik på at opfylde disse krav som afgørende;
22. opfordrer Kommissionen til at være åben over for alle kommunikationsformer, have flere kontakter til journalister og medierne og støtte alle projekter og initiativer, der er rettet mod bedre information af offentligheden om EU-spørgsmål;
23. foreslår, at Kommissionen fremmer og finansierer udvekslinger mellem radio- og tv-selskaber og andre professionelle mediefolk fra forskellige medlemsstater i overensstemmelse med bedste praksis i forbindelse med EU-dækning, herunder kurser for public service-medier og private medier;
24. finder det nyligt faldende antal af akkrediterede journalister i Bruxelles dybt bekymrende og mener, at denne udvikling ikke er til gavn for hverken EU-institutionernes eller den akkrediterede presse i Bruxelles; anmoder derfor EU-institutionerne om at samarbejde tættere med pressens udsendinge i Bruxelles for at støtte dem, der for øjeblikket er i Bruxelles, og udvise dem større åbenhed; foreslår i denne forbindelse, at der træffes foranstaltninger til at gøre akkrediteringen af journalister lettere;
25. glæder sig over, at mange medier, og navnlig public service radio- og tv-virksomheder, har investeret betragteligt i nye interaktive, ikke-lineære medietilbud, navnlig i forbindelse med dækning af nyheder og aktuelle begivenheder, især på internettet, der omfatter europæisk indhold, og derved først og fremmest når ud til et yngre publikum;
26. anerkender, at public service radio- og tv-selskaber ikke er det eneste redskab til at få EU's budskaber ud til dets borger, eftersom empiriske data viser, at private radio- og tv-selskaber også er en nøgleressource for nyhedsdækningen af EU og kan bidrage til at udvikle og fremme et europæisk offentligt rum;
27. glæder sig over pilotprojektet om europæiske forskningslegater til grænseoverskridende undersøgende journalistik; mener, at jurydeltagernes uafhængighed er afgørende for at sikre den redaktionelle uafhængighed;

28. tilskynder til et EU-initiativ rettet mod etablering af efteruddannelsesprogrammer om EU-spørgsmål, især for unge journalister; mener, at der bør træffes foranstaltninger, der kan opmuntre journalister til at producere regelmæssige nyheder om EU-institutionernes virke; opfordrer medlemsstaterne til at lade kurser i journalistik med anvendelse af nye medier indgå i deres læseplaner;

Public service medier:

29. understreger, at det ifølge den såkaldte Amsterdamprotokol henhører under medlemsstaternes kompetence at definere, tilrettelægge og finansiere public service radio- og tv-virksomhed; opfordrer medlemsstaterne til at inkludere dækning af EU-anliggender, når opgaverne for public service radio- og tv-stationer skal defineres;
30. Understreger, at nationale og regionale public service radio- og tv-selskaber har et særligt ansvar for at informere offentligheden om politik og udformningen af politik på EU-plan; understreger i denne sammenhæng, at public service-selskaberne er nødt til at se kritisk og med absolut redaktionel uafhængighed på deres egen dækning af EU og sætte ambitiøse mål for denne;
31. understreger, at medlemsstaterne bør sikre public service radio- og tv-selskabernes uafhængighed, og at sidstnævnte har et ansvar for at dække EU-stof i forbindelse med deres offentlige servicefunktion med at formidle information og understøtte borgerne og civilsamfundet;
32. understreger behovet for, at public service-medier integrerer kommunikationspraksisser, der støtter sig til de nye medier, så de styrker deres troværdighed gennem åben, offentlig deltagelse; opfordrer f.eks. public service radio- og tv-selskaber til at skabe online-fora, der anvender webstreaming, hvor offentligheden kan følge debatterne i de nationale parlamenter og i Europa-Parlamentet og udveksle synspunkter herom;

EU/ lokalt:

33. understreger betydningen af at sikre, at EU's institutioner arbejder sammen om at forbedre kommunikationen; er af den opfattelse, at EU-institutionerne bør bidrage til at decentralisere EU's kommunikation for at forlene den med en lokal og regional dimension for at bringe forskellige kommunikationsniveauer nærmere til hinanden, og at de bør opmuntre medlemsstaterne til at være mere active med hensyn til at give offentligheden mere information om EU-relaterede emner;
34. opfordrer Kommissionen til at fortsætte med "Going Local"-strategien med henblik på at gøre EU mere synligt på lokalt niveau;
35. noterer sig Kommissionens arbejde med og finansiering af lokale kæder af radio- og tv-stationer; pointerer, at radio- og tv-selskaberne skal have absolut redaktionel frihed;

Europa-Parlamentet

36. foreslår, at der nedsættes en midlertidig arbejdsgruppe i Europa-Parlamentet, som foretager en undersøgelse af de eksisterende nye medieløsninger og kommer med forslag

til, hvordan man kan skabe interparlamentariske forhold mellem nationale eller regionale parlamenter og Europa-Parlamentet;

37. anerkender de nationale parlameters styrkede rolle og dermed vigtigheden af Europa-Parlamentets informationskontorer i medlemsstaterne; gør dog opmærksom på, at for at blive mere synlige må de tilpasse beskrivelsen af medarbejdernes arbejdsopgaver, så disse også omfatter en styrkelse af forbindelsen til de nationale parlamenter, lokale og regionale myndigheder samt repræsentanter for civilsamfundet;
38. understreger behovet for, at EP-informationskontorerne agerer lokalt og stiller målrettede oplysninger om Parlamentets beslutninger og aktiviteter til rådighed for offentligheden; foreslår, at man overvejer muligheden af at give informationskontorerne større uafhængighed til at beslutte, hvordan de skal kommunikere med offentligheden;
39. er af den opfattelse, at Parlamentets informationskontorer i medlemsstaterne bør spille en mere aktiv rolle i inddragelsen af de nationale, regionale og lokale medier; foreslår en forøgning af budgetposten til Parlamentets informationskontorer med særligt henblik på forbedring af kommunikationen;
40. mener, at der bør foretages en evaluering af den nytteværdi EuroParlTV leverer for pengene på grundlag af en omfattende analyse af seertal og seertække; mener, at EuroParlTV's effektivitet bør forbedres ved at integrere det yderligere i Parlamentets internetstrategi, idet der bør foretages passende ændringer af dets status for at sikre dets redaktionelle uafhængighed og ved i så høj grad som muligt at gøre dets indhold tilgængeligt for tv-kanaler og onlinemedier, som ønsker at benytte sig af det;
41. bifalder, at Europa-Parlamentets Journalistpris bør omfatte kategorien nye medier;

Journalistik og nye medier

42. opfordrer journalister og andre professionelle mediefolk til sammen at diskutere og overveje fremtidens europæiske journalistik;
43. understreger, at medlemsstaterne skal finde frem til egentlige principper for EU's medier, der går ud over blot at videreformidle information, og som sætter dem i stand til fuldt ud at bidrage til EU's kulturelle og sproglige mangfoldighed;
44. understreger, at selv om sociale netværk er en relativt effektiv metode til hurtig spredning af information, kan den troværdighed, som kan forventes af dem, ikke altid garanteres tilstrækkeligt, og de kan ikke betragtes som professionelle medier; understreger, at den måde, hvorpå informationer behandles på platforme for sociale netværk, i mange tilfælde kan være farlig og give anledning til alvorlige brud på den journalistiske etik, og at det er hensigtsmæssigt at udvise forsigtighed i omgangen med disse nye redskaber; understreger betydningen af udarbejdelsen af en etisk kodeks, der skal gælde for de nye medier;
45. påpeger, at ændringerne i journalistfaget baner vejen for mere åbne og mere engagerede medier, som tjener stadig mere velinformerede samfund, men at der skal træffes foranstaltninger til, at dette sker i journalistikkens overordnede interesse og ikke berører journalisters status;

46. understreger behovet for, at journalister og professionelle mediefolk forbliver årvågne over for den stadige udvikling af deres fag og drager nytte af fordelene ved de sociale netværk, der antagelig giver dem mulighed for at udvide deres vidennet og gør det muligt at gennemføre en form for overvågning af internettet; iagttager med interesse, at journalistikken, på trods af den uafvendelige fremkomst af sociale netværk, bevarer sin nøglerolle i nyhedsformidlingen, eftersom journalister i samarbejde med disse mangefacetterede netværk kan udføre dybdegående research og kontrollere fakta, hvilket giver anledning til en ny model for journalistik, der er åben for deltagelse, og fremmer informationsformidlingen;
47. understreger journalisters afgørende rolle i det moderne samfund, der står over for en overvældende mængde informationer, eftersom kun de gennem anvendelse af deres professionalisme, etik, evner og troværdighed kan bibringe disse informationer betydelig merværdi, fordi de kan gøre nyhederne mere letforståelige; minder om, at mediernes kvalitet og uafhængighed kun kan sikres gennem høje faglige og sociale standarder;

o

o o

48. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Politik og kommunikation er to sider af samme sag. Derfor opstår der et problem, hvis politik ikke bliver formidlet ordentligt. I den forbindelse står EU over for en af sine største udfordringer.

Det overordnede mål for denne betænkning er at præsentere måder, primært til EU-institutionerne og medlemsstaterne, hvorpå de europæiske borgere kan blive mere involveret i anliggender, der angår EU. Betænkningen ser på, hvordan kommunikation kan indlede, opmuntre og fremme debatten om Europa og informationsstrømmen, hvad enten dette sker gennem en øget diskussion af europæiske anliggender i de nationale medier eller via et europæisk offentligt rum.¹

Der er tre vigtige elementer i forklaringen på, hvordan tidligere forøg på at etablere et europæisk offentligt rum er slået fejl:

1. EU er en kompliceret helhed, der ikke let lader sig forklare. Der findes ikke en enkel løsning på, hvordan man skaber et europæisk offentligt rum. Derfor er der behov for en bred vifte af mulige løsninger.
2. *Tildeling af skyld*: På grund af kompleksiteten er der ingen, der tager det direkte ansvar, og ledere er hurtige til at give EU skylden, når der er negative opinionsundersøgelser eller en negativ offentlig holdning til EU-anliggender. Derfor er det altafgørende, at de ansvarlige ledere i medlemsstaterne og EU-institutionerne tager ansvar.
3. Skabelsen af et europæisk offentligt rum skal starte forfra og tage udgangspunkt i den europæiske befolkning. Kun på den måde vil offentligheden føle ejerskab.

Målet om at skabe et europæisk offentligt rum skal nås på adskillige planer. Det er ikke kun mediernes opgave, men også politikernes og de offentlige institutioners. Både Kommissionen og Parlamentet har tidligere taget initiativ til at fremme en paneuropæisk debat, og der har været nogle gode resultater². Der kan dog gøres meget mere.

Den institutionelle og tekniske baggrund har aldrig været bedre. Lissabontraktaten er et vigtigt skridt i demokratiseringen af EU, og nye medier åbner for nye muligheder. Muligheden for at involvere borgerne er bedre end nogensinde.

Situationen er dog ikke forbedret i overensstemmelse hermed, når det drejer sig om at sætte EU-spørgsmål på dagsordenen i medlemsstaterne. Det vigtigste instrument til at bygge bro over denne kløft er kommunikation.

Problemet er ikke manglende information: Adskillige aktører, medier såvel som institutioner,

---

1. Europæisering af de nationale offentlige rum henviser til en øgning af EU-spørgsmål i de nationale rum. Det europæiske offentlige rum henviser til debat, som overskrider nationale grænser og henvender sig til en europæisk offentlighed.

2 Parlamentet udførte en effektiv kampagne på Facebook under valget til Europa-Parlamentet, som resulterede i 60.000 fans. Kommissionen brugte onlinekommunikation effektivt, da den arbejdede på EU Tube, og har taget vigtige skridt i den rigtige retning med kampagnen for europæiske offentlige rum.

er involveret i formidlingen af information om europæiske spørgsmål, men dette er i sig selv ikke nok.

Når det drejer sig om EU-spørgsmål, må de relevante aktører skelne mellem at **informere** borgerne og at **kommunikere** med dem. Information er ensidig, mens kommunikation er en tovejsproces, der involverer dialog. At informere blot ved at gøre indhold tilgængeligt er ingen garanti for at skabe interesse blandt borgerne i medlemsstaterne. Det er derfor bydende nødvendigt, at "afsenderen" følger kommunikationsprincipperne for at skabe dialog med borgerne.

1. Den politiske baggrund

To parametre spiller en vigtig rolle, når man prøver at gøre borgerne politisk engagerede i EU-anliggender:

1. **Direkte deltagelse** som f.eks. ved valg. I dag er dette begrænset til valget til Europa-Parlamentet hvert femte år, mens vigtige poster som Unionens højtstående repræsentant, formanden for Kommissionen og formanden for Det Europæiske Råd besættes uden at involvere borgerne.¹
2. **Europæisk politisk kultur på nationalt plan** er afgørende. Hvis borgerne i medlemsstaterne skal få oprigtig interesse for europæiske anliggender, er det altafgørende, at medlemmerne af de nationale parlamenter beskæftiger sig med EU-politik og øger bevidstheden om EU-lovgivningen i deres nationale rum.

På nationalt plan er en minister for europæiske anliggender et skridt i den rigtige retning og bør ansues som et stærkt politisk signal om at sætte EU højt på dagsordenen. Mere væsentligt er det, at en minister for europæiske anliggender vil stå som en reference, borgerne kan henvende sig til med spørgsmål og forlange et svar fra, hvilket vil fremme skabelsen af et europæisk offentligt rum.

Udfordringen vil blive at etablere en ægte samarbejdskultur mellem alle europæiske institutioner i forhold til at formidle EU, sådan som det fremlægges i den fælles erklæring fra 2008 "Partnerskab om formidling af EU". Dette bør omfatte samarbejde mellem EU og nationale regeringer og parlamenter.

Lissabontraktaten:

To elementer, der blev grundlagt i Lissabontraktaten, repræsenterer konkrete foranstaltninger, som fremmer borgernes engagement i europæiske anliggender:

1. Lissabontraktaten indfører en højere grad af inddragelse af de nationale parlamenter. Ordføreren glæder sig over dette skridt, da det øger informations- og kommunikationsniveauet.

---

¹ I denne sammenhæng tager ordføreren med glæde imod borgernes initiativ som et eksempel på direkte deltagelse.

2. Det europæiske borgerinitiativ introducerer muligheden for, at borgerne kan involvere sig aktivt i EU-spørgsmål ved at forpligte Kommissionen til at tage handling. Det indeholder rig mulighed for kommunikation, da indsamlingen af en mio. underskrifter i sig selv er en god historie, som sandsynligvis vil skabe interesse hos medierne. Desuden er initiativet en aktivitet, som går på tværs af grænser og dermed vil medvirke til at skabe et europæisk offentligt rum.

2. Medierne

Den manglende dækning af EU i medlemsstaternes medier er et velkendt faktum. For at etablere et europæisk offentligt rum bør borgerne være i meget tættere kontakt med det politiske liv og EU-institutionerne.

Det overordnede billede af mediernes nyhedsdækning om EU er, at den skrevne presse rapporterer regelmæssigt om EU-spørgsmål, mens tv-selskabernes nyhedsudsendelser (med nogle få klare undtagelser) lader meget tilbage at ønske.

Public service radio og tv:

Ordføreren anerkender public service radio- og tv-selskabernes væsentlige rolle og deres behov for at blive styrket yderligere og få politisk støtte.

Erfaringen viser, at markedet ikke er i stand til at levere rigelig dækning af EU, så det er afgørende, at medlemsstaterne sikrer, at charterne for public service respekteres, sådan at det garanteres, at der leveres dækning af EU til offentligheden..

EU- initiativer

EU har lanceret og støttet adskillige initiativer i et forsøg på at skabe paneuropæiske medier. Her tænkes især på Euronews og EuroparlTV.

Euronews har ikke magtet at henvende sig til en stor, samlet offentlighed i EU, delvist grundet spørgsmålet om sproglige forskelligheder i opfattelsen af journalistik og i indsamlingen af nyheder. EuroparlTV viser teknologisk nytænkning, men lider dog af manglende journalistisk tyngde.

Ordføreren mener derfor, at der er behov for væsentlige alternativer.

EU-korrespondenter:

Antallet af journalister, som er godkendt til EU-institutioner, er faldet gennem de seneste år. Dette fald har ikke resulteret i et fald i produktionen, ikke mindst på grund af onlinemedier, som har ført til den antagelse, at det ikke er nødvendigt for journalisterne at være fysisk tilstede i Bruxelles.

Ordføreren er bekymret over denne tendens. Reportage af EU-anliggender kræver tilstedeværelsen af journalister i Bruxelles. Kun ved at møde folk ansigt til ansigt og ved at være tilstede i og omkring EU-institutionerne kan journalisterne udføre dybdegående, undersøgende journalistik fra Bruxelles. At forstærke dækningen af EU ved at øge antallet af

tilstedeværende ansatte fra public service radio- og tv-stationer i Bruxelles kunne desuden være et incitament, som ville få medier underlagt de frie markeds kræfter til at styrke deres tilstedeværelse.

3. Teknologi – nye medier

Dialog er en effektiv vej til at engagere borgerne. I den forbindelse spiller nye sociale onlinemedier en væsentlig rolle. Sociale medier omfatter i denne sammenhæng også platforme som Twitter og Facebook, hvor et stigende antal politikere og institutioner deltager i en dialog med borgerne.

Der er en række årsager til, hvorfor sociale medier er særligt hensigtsmæssige til formidling:

1. Sociale medier kan nå et nyt publikum, som ikke har nogen interesse i de konventionelle mediekanaler. Dette publikum forventer ikke kun at have adgang til medier, men at kunne reagere på dem samt dele og bruge informationen.
2. For at nå dette publikum må man være der, hvor samtalen finder sted, f.eks. på Facebook, Twitter eller andre sociale onlinenetværk.
3. Sociale medier giver mulighed for dialog med borgerne til EU's formål.
4. Onlinekommunikation via sociale medier signalerer åbenhed over for at involvere sig aktivt i onlinedebat og -diskussion. Parlamentet er gået forrest med dette siden sidste år, hvor det tog aktiv del i de sociale medier under valgperioden for Europa-Parlamentet.
5. Endelig har de sociale medier et vældigt potentiale for at kommunikere med unge mennesker, en aldersgruppe, som EU traditionelt set har haft særligt svært ved at nå.

4. EU og medlemsstaterne

Europa-Parlamentet har gjort store fremskridt i forhold til gennemsigtighed, da man er gået fra at være en forholdsvis lukket institution til at have åbne, webstreamede møder. Denne åbenhed skal forbedres yderligere gennem ambitiøse mål.

Desuden er der behov for en ændring i kommunikationspolitikken inden for EU-institutionerne. Retningslinjerne for EU-personale bør understrege, at det er lettere at blive tilgivet end at få tilladelse. Hermed menes, at i et hierarkisk system bør embedsfolk på alle niveauer have lov til at handle øjeblikkeligt, når det er nødvendigt, både i forhold til at svare borgerne og pressen.

Hvis nationale rum skal åbne op for en debat om EU-anliggender, er det vigtigt, at EU-institutionerne fastholder en ambitiøs kommunikationspolitik. Europæiske og nationale ledere bærer ansvaret for at sprede information, ikke kun gennem de traditionelle kanaler, men også gennem medieformer, hvor borgerne spiller en aktiv rolle. Med dette formål er det afgørende, at personalet modtager relevant undervisning til at udvikle deres kommunikationsfærdigheder.

Desuden skal forbindelsen mellem EU og medlemsstaterne styrkes. Repræsentanter for Parlamentet og Kommissionen i medlemsstaterne skal spille en mere aktiv rolle i nationale debatter.

5. Tænk lokalt

Når man formidler EU-spørgsmål, er det vigtigt at tænke lokalt. For journalisterne betyder det, at historier om f.eks. roaming, den fælles landbrugspolitik eller en ny forordning om mærkning af varer skal rapporteres i forhold til den nationale effekt. Dette medfører en "nedefra og op-tilgang", hvor den store sammenhæng vises i kombination med den lokale sammenhæng i medlemsstaterne.

Regionale EU-udsendelser fra kæder af tv- og radio-stationer er en løsning, som ordføreren giver sin tilslutning, og en stor kompliment til de nationale medieselskaber. I denne henseende kan EU-midler bruges til støtte ud fra en forventning om, at de regionale radio- og tv-selskaber leverer uafhængig og kritisk nyhedsdækning af EU. Ordføreren glæder sig over Kommissionens initiativ i forhold til paneuropæiske udsendelser fra regionale kæder af radio- og tv-stationer.

Ordføreren peger på partnerskaber mellem private og offentlige virksomheder som en løsning, når det handler om formidling af EU-spørgsmål. Dette medfører, at man opfordrer dygtige mediefolk til at tackle formidlingsopgaverne for EU, sådan som det tidligere er blevet gjort.

6. Den nye europæiske historie

Det er ikke nok at tænke lokalt. Selvom EU-embedsfolk skal være i stand til at fortælle konkrete historier, som borgerne kan forholde sig til, ligger potentialet i et europæisk offentligt rum også i en form for identifikation, som rækker ud over nationalitet. I den forbindelse er det vigtigt at fortælle en fælles europæisk historie, der rækker ud over nationale og politiske fordomme. Kort fortalt har historien om de første 50 år handlet om fred mellem nationer, økonomisk velfærd og et fælles marked. Nu er det altafgørende at definere de vigtigste elementer i den nye historie om Europa, da de nye generationer vokser op med EU som normen.

Udfordringen ligger i at definere kerneværdierne for EU. De europæiske borgeres bidrag, engagement og ejerskab er altafgørende i denne sammenhæng, og EU-lederne skal bidrage til denne opgave.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	23.6.2010
Resultat af den endelige afstemning	+ : 24 - : 3 0 : 1
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Nessa Childers, Ramona Nicole Mănescu, Hans-Peter Martin, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Hella Ranner, Rui Tavares
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Milan Cabrnock, Ildikó Gáll-Pelcz, Paweł Robert Kowal